

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/164/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7717212678
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7717212678.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Jarmily Čabaiovej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, proti žalovanej: B. Q.Á., nar. XX.X.XXXX, trvale Q. P. XX, o zaplatenie 11.449,40 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce z 19. marca 2018, č. k. 19Csp/177/2017-135

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v časti napadnutého vyhovujúceho výroku, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.007,11 Eur , úroky z úveru v sume 1.459,76 Eur a úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 11.028,11 Eur od 10.6.2016 do 24.10.2017, zo sumy 11.017,11 Eur od 25.10.2017 do 10.11.2017 a zo sumy 11.007,11 Eur od 11.11.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

M e n í rozsudok v časti napadnutého vyhovujúceho výroku, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť plniť žalobcovi nad sumu 11.007,11 Eur s úrokmi z úveru v sume 1.459,76 Eur a s úrokmi z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 11.028,11 Eur od 10.6.2016 do 24.10.2017, zo sumy 11.017,11 Eur od 25.10.2017 do 10.11.2017 a zo sumy 11.007,11 Eur od 11.11.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku tak, že v tejto časti žalobu zamieta.

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi 50,40 % trov konania pred súdom prvej inštancie.

Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť žalobcovi 69,26 % trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo "prvoinštančný súd" alebo „súd“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti žaloby o zaplatenie sumy 394,11 Eur (I), uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku sumu 11.007,11 Eur, úrok ku dňu 9.6.2016 vo výške 3.724,22 Eur, úrok vo výške 13,9 % ročne zo sumy 11.028,11 Eur od 10.6.2016 do 24.10.2017, zo sumy 11.017,11 Eur od 25.10.2017 do 10.11.2017, zo sumy 11.007,11 Eur od 11.11.2017 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 11.028,11 Eur od 10.6.2016 do 24.10.2017, zo sumy 11.017,11 Eur od 25.10.2017 do 10.11.2017 a zo sumy 11.007,11 Eur od 11.11.2017 do zaplatenia (II), vo zvyšku žalobu zamietol (II), a napokon rozhodol tiež o trovách konania tak, že priznal žalobcovi nárok na ich náhradu v percentuálnom rozsahu 77,72% (IV).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal (po úprave podaním zo dňa 19.2.2018) uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 11.449,40 Eur, úrok do zosplatenia úveru v sume 1.459,78

Eur, úrok a úrok z omeškania po zosplatnení úveru kapitalizovaných ku dňu 9.6.2016 v sume 3.669,85 Eur, úrok vo výške 13,9 % ročne zo sumy 11.449,40 Eur od 10.6.2016 do zaplattenia a napokon tiež úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 11.449,40 Eur od 10.6.2016 do 24.10.2017, zo sumy 11.438,40 Eur od 25.10.2017 do 10.11.2017 a zo sumy 11.428,40 eur od 11.11.2017 do zaplattenia. Uplatnenej pohľadávke zodpovedal podľa skutkového vymedzenia žaloby peňažný záväzok žalovanej zo Zmluvy o úvere „Lepšia splátka“ č. 9551454786 zo dňa 10.1.2013, uzavretej medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. (ďalej tiež len „Poštová banka“) ako veriteľom a žalovanou v hmotnoprávnom postavení dlžníka (ďalej tiež len „úverová zmluva“), na základe ktorej Poštová banka poskytla žalovanej peňažné prostriedky v sume 11.700,- Eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi v percentuálnej výške 13,90 % ročne a s poplatkami pri ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) 15,81 % v 120 mesačných splátkach po 184,50 Eur. Žalovaná podľa tvrdenia žalobcu prestala takto dohodnuté splátky úveru platiť, a z toho dôvodu Poštová banka listom zo dňa 31.7.2014 uplatnila právo na okamžité zosplatnenie celého úverového záväzku, pozostávajúceho ku dňu zosplatnenia z úverovej istiny v sume 11.449,40 Eur a úrokov v sume 1.459,78 Eur. Žalobca nadobudol úverovú pohľadávku v priebehu konania na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.10.2017.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav bezo zvyšku tak ako bol tvrdný žalobcom; navyše tiež zistil, že pred uplatnením práva predčasného zosplatnenia úveru Poštová banka listom zo 14.7.2014 upozornila žalovanú na možnosť takého postupu v prípade nezaplattenia dlžných splátok, že v čase zosplatnenia úveru bola žalovaná v omeškaní so zaplattením troch splátok úveru (zročných 20.5., 20.6. a 20.7.2014) a že po zosplatnení úveru žalovaná na úverový záväzok zaplatila sumu 394,11 Eur. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 497, § 499 a § 502 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov, § 53 ods. 9 a § 565 zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, z ktorého po zohľadnení čiastočného plnenia žalovanej vyvodil jej právnu povinnosť vrátiť žalobcovi poskytnuté peniaze v sume 11.428,40 Eur. Z tejto peňažnej sumy súd prvej inštancie s použitím ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka priznal žalobcovi len sumu 11.007,11 Eur na podklade záveru o dôvodnosti žalovanou vnesenej námietky premlčania vo vzťahu k istine nezaplattených splátok úveru, zročných do času zosplatnenia celého úveru spolu v sume 421,29 Eur, ktorý bol premietnutý v zamietavom výroku napadnutého rozsudku. Popri úverovej istine vznikol podľa záveru súdu prvej inštancie žalobcovi tiež nárok na zmluvný úrok ku dňu 9.6.2016 v sume 4.756,52 Eur, z ktorého však, obdobne vzhľadom na záver o premlčaní jeho časti v sume 1.032,30 Eur, priznal žalobcovi len úrok v sume 3.724,22 Eur. Po zohľadnení premlčania nezaplattených splátok úveru zročných do zosplatnenia celého úveru a tiež čiastočných úhrad žalovanej v období od 11.7.2016 do 10.11.2017, súd prvej inštancie priznal žalobcovi tiež úrok z úveru vo výške 13,9 % ročne zo sumy 11.028,11 Eur od 10.6.2016 do 24.10.2017, zo sumy 11.017,11 Eur od 25.10.2017 do 10.11.2017, zo sumy 11.007,11 Eur od 11.11.2017 do zaplattenia. Za omeškanie žalovanej so splnením úverovej istiny zároveň prvoinštančný súd priznal žalobcovi tiež úrok z omeškania s použitím ust. § 369 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vo výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov. K rozhodnutiu o čiastočnom zastavení konania pristúpil súd prvej inštancie podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku s použitím ust. § 145 ods. 2 C.s.p. po čiastočnom späťvzati žaloby. Rozhodnutie o trovách konania prvoinštančný súd odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 2 a ust. § 256 ods. 1 C.s.p. čiastočným procesným úspechom oboch strán v spore a zodpovednosťou žalobcu za trovy zastavenej časti konania, pomer ktorých podľa jeho záveru zakladá nárok žalobcu na náhradu 77,72 % trov konania.

4. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne vysporiadal tiež s obranou žalovanej, spočívajúcej mimo uplatnenia už zmienenej námietky premlčania, tiež na tvrdení, že žalobca jej z úverovej sumy 11.700,- Eur v skutočnosti poskytol len sumu 740,- Eur, a tiež na argumentácii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre nedostatky obsahových náležitostí úverovej zmluvy a o jej neplatnosti z dôvodu prítomnosti neprijateľných zmluvných podmienok v nej. V tejto súvislosti súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaná namietala, že podľa jej názoru je zmluva neplatná pre neprijateľné zmluvné podmienky, neuviedla však aké. Odvolávala sa na rozhodovaciu prax súdov ako aj na stanovisko Ministerstva spravodlivosti, ale k úverovej zmluve, ktorá je predmetom tohto konania, vo vzťahu k uplatnenému nároku neuviedla žiadne konkrétne dôvody. Sám z úverovej zmluvy

nezistil skutočnosti, pre ktoré by úverová zmluva mala byť neplatná, pričom pokiaľ ide o priznanú istinu úveru, z úverovej zmluvy zistil, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 11.700,00 Eur a pokiaľ žalovaná namietala, že výška úveru predstavovala len 740,00 Eur, aj zo samotného obsahu úverovej zmluvy podľa jeho zistenia vyplýva, že išlo o konsolidáciu úverov, a poskytnutým úverom si teda žalovaná vyrovnávala svoje predchádzajúce záväzky z iných úverových zmlúv. Vo vzťahu k argumentácii žalovanej o obsahovej neúplnosti úverovej zmluvy súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, že neprijateľné zmluvné podmienky spôsobujú, že sa zmluva v dotknutej časti považuje za neplatnú podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Iba ustanovenie § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. spája s nesplnením podmienok tam uvedených sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Neprijateľné zmluvné podmienky tento následok nespôsobujú. Úverová zmluva podľa súdu prvej inštancie obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, ktorých prípadné nedodržanie by bolo možné sankcionovať podľa ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, preto podľa jeho záveru nemožno prisvedčiť žalovanej, že zmluvu o úvere je potrebné považovať za zmluvu bez úrokov a bez poplatkov. Súd prvej inštancie v tomto zmysle posúdil ako nedôvodnú i námietku žalovanej, vytykajúcu úverovej zmluve nedostatky ohľadne údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov s odôvodnením, že zmluva podľa jeho zistenia obsahuje informácie aj o výške splátky, počte splátok a ako aj ich splatnosti (výška splátky je 182 Eur, periodicita splácania mesačne po dobu 120 mesiacov ku 20. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka je splatná 20.2.2013 a posledná 20.1.2023). Zároveň k spôsobu právneho posúdenia tejto otázky prvoinštančný súd poukázal na rozsudok Súdného dvora Európskej únie C-42/15 Home Credit c/a Bíróvá, podľa ktorého nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok a to isté sa týka aj tzv. povinnej amortizácie istiny a konečnej splatnosti úveru. Žalovaná podľa záveru súdu prvej inštancie neopodstatnene namietala tiež úročenie úveru. Jej argumentáciu, že veriteľovi po zosplatnení úveru popri úrokoch z omeškania už úroky nepatria, súd prvej inštancie odmietol v podstatnom na podklade úvahy, že povinnosť platiť úroky je viazaná na povinnosť vrátiť úver, a pokiaľ trvá právo na vrátenie istiny úveru, trvá aj právo na zaplatenie úrokov z úveru. Podľa názoru súdu prvej inštancie, v prípade úroku z úveru a úrokov z omeškania ide o úplne rozdielne právne inštitúty. Kým úroky z omeškania sú sankciou za nesplnenie záväzku, úroky sú tzv. odmenou, alebo odplatom za poskytnutý úver. Nemôže teda ísť o dvojité sankcionovanie žalovanej, ako uviedol i preto, že ak si poctivý dlžník plní riadne povinnosti zo zmluvy a platí aj istinu úveru aj úroky po dohodnutú dobu, nejde o „nerovnováhu“ vo vzťahoch medzi účastníkmi záväzkového vzťahu, ale ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru pre neplnenie si záväzkov dlžníka zo zmluvy, a veriteľ po ňom požaduje aj dohodnuté úroky z úveru do zaplatenia istiny úveru, ide o „nerovnováhu“ v postavení účastníkov záväzku. Súd prvej inštancie sa v týchto svojich úvahách inšpiroval tiež argumentáciou žalobcu, že opačný výklad úročenia úveru po zosplatnení by predstavoval živnú pôdu pre špekulatívne konanie dlžníkov a práve takýto spôsob uplatňovania práva je nerovnovážny vo vzťahu k dlžníkovi, ktorý si svoje povinnosti zo zmluvy riadne plní. Právo veriteľa požadovať úroky z úveru iba do zosplatnenia istiny úveru nemá podľa názoru prvoinštančného súdu oporu v zákone a naproti tomu úročenie úveru po zosplatnení nasvedčuje ust. § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého, ak spotrebiteľ využije právo odstúpiť od zmluvy o úvere, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny. Pokiaľ ide o výhrady žalovanej k výške odplaty za poskytnutie úveru, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uzavrel, že úrok z úveru 13,9 % i náklady úveru, premietnuté v RPMN úveru 15,81 % nie sú neprimerané. Vo vzťahu k spôsobu posúdenia námietky premlčania, vznesenej v konaní žalovanou, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, že sa s názorom žalovanej o neplatnosti úverovej zmluvy nestotožnil, že z toho dôvodu aplikoval pri posudzovaní dôvodnosti žalovanou vznesenej námietky premlčania ust. § 101 a ust. § 103 Občianskeho zákonníka a keďže ide o spotrebiteľa a splátkovú zmluvu, aj ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. S použitím týchto zákonných ustanovení prvoinštančný súd vo svojich úvahách v tejto otázke vyšiel z toho, že žalobca dôvodne využil právo zosplatniť celý nesplnený úver k 31.7.2014, kedy začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba vo vzťahu k tejto časti uplatneného nároku, ešte pred uplynutím ktorej však došlo k uplatneniu nároku na súde (18.7.2017). Inak súd prvej inštancie posúdil premlčanie splátok úveru zročných do času zosplatnenia celého úveru, v prípade ktorých podľa jeho záveru začala plynúť premlčacia doba od splatnosti každej jednotlivjej splátky a uplynula ešte pred uplatnením nároku na súde.

5. Proti vyhovujúcemu výroku (II) a výroku o trovách konania (IV) napadnutého rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd v týchto častiach zrušil a vec vrátil

súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa obsahu odvolania žalovaná nesúhlasila so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie; jej námietky v tomto smere však spočívali len na neadresných a prevažne s touto vecou i nesúvisiacich citáciách všeobecnej a spotrebiteľskej úpravy európskeho i vnútroštátneho práva a právnych viet prípadne dielčích právnych záverov, formulovaných v rozhodnutiach Súdneho dvora Európskej únie, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu českej republiky a napokon i všeobecných súdov. V kontexte tejto rozsiahlej, avšak vo vzťahu k prejednávanej veci obsahovo abstraktnej právnej argumentácie, možno skutočne len z ojedinele konkrétnych vyjadrení odvolateľky z odvolania vyvodiť jej nesúhlas so záverom súdu prvej inštancie o obsahovej úplnosti úverovej zmluvy z hľadiska údajov o výške, počtu a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vyžadovaných pod následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ust. § 9 ods. 1 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, pričom zvlášť výrazne v tejto súvislosti rezonuje nespokojnosť žalovanej s tým, že súd prvej inštancie posúdil túto otázku v súlade so závermi formulovanými Súdny dvorom EU v rozhodnutí C 42/15 zo dňa 9.11.2016 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej a nie konzistentne s viacerými rozhodnutiami všeobecných súdov. Argumentovala, že súdnemu dvoru neprináleží podávať výklad vnútroštátnej úpravy a akcentovala, že § 9 ods. 1 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, výslovne vyžadoval v zmluve vyjadriť tiež spôsob priraďovania splátok na nesplatené zostatky. Z odvolania možno vyvodiť tiež nespokojnosť žalovanej so spôsobom odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom sa podľa odvolateľky súd prvej inštancie nevysporiadal s každou jej námietkou. Žalovaná v odvolaní za takúto súdom prvej inštancie nezodpovedanú otázku označila len výhradou, že žalobca do výpočtu RPMN nezahrnul sumu poplatku za poskytnutie úveru. Žalovaná v odvolaní napokon namietala tiež skutkové vady napadnutého rozhodnutia. Vytýkala v tomto zmysle súdu prvej inštancie, že nevykonala navrhnuté dôkazy, ktoré konkrétne a s výpovednou hodnotou k akej spornej skutočnosti však už v odvolaní nespresnila. Nesúhlasila ani so skutkovým záverom prvoinštančného súdu ohľadne výšky poskytnutých peňazí a argumentovala pritom, že žalobca o tom nepredložil dôkaz. Za bezvýznamné v tomto smere považovala skutočnosť, že záväzok poskytnúť peniaze právny predchodca žalobcu ponížil zápočtom. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nedostatky odôvodnenia, na prítomnosť skutkovej vady, majúcej pôvod v nevykonaní navrhnutých dôkazov, a tiež v nesprávnom vyhodnotení vykonaného dokazovania a na nesprávne právne posúdenie veci, podľa úvahy odvolacieho súdu žalovaná uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. b), e), f), a h) C.s.p. V odvolaní žalovaná formálne označené a i citované odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), d) a g) C.s.p. neboli podopreté konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na nesplnenie procesných podmienok konania, na prítomnosť inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na možnosť zvrátenia zisteného skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesného útoku alebo procesnej obrany, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu neboli tieto ďalšie odvolacie dôvody odvolateľkou materiálne a preto ani procesne účinne uplatnené. Pre úplnosť je potrebné v tejto súvislosti poznamenať, že na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok odvolací súd v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. prihliadne, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

6. Výroky napadnutého rozsudku o zastavení konania v časti žaloby o zaplatenie sumy 394,11 Eur (I), a o zamietnutí žaloby vo zvyšku (III) neboli odvolaním napadnuté; v týchto častiach rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 1 a contrario C.s.p., a preto v nich nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

7. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 v spojení s ust. § 367 ods. 2 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f), a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je šťastí dôvodné.

9. Žalovaná svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku, učinila predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť procesného postupu prvoinštančného súdu z hľadiska rešpektovania jej práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.)

10. Podľa ust. § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11. Vo všeobecnosti odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. V citovanom ustanovení preto zákon určuje konkrétne požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

12. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR č. R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) C.s.p.; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (§ 420 písm. f) C.s.p.) teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 84/2017 zo dňa 25.10.2017). I Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrálne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

13. Súd prvej inštancie podľa zistenia odvolacieho súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol čoho sa žalobca domáhal i aké bolo procesné stanovisko žalovanej k žalobe, z ich tvrdení a argumentácie výstižne vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež, aké zistenia vyplynuli z toho ktorého z vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval, a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyplývajú. Vo svetle východísk uvedených v predchádzajúcom bode, podľa posúdenia odvolacieho

súdu nemožno odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne ani za úplne odchylné od veci samej a ani za extrémne nelogické, a preto odvoláciu námietku žalovanej proti odôvodneniu napadnutého rozsudku odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľky so závermi prezentovanými v odôvodnení, ktorá ako už bolo zmienené, nezakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a teda dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Majúc na zreteli požiadavku jednotnosti a komplexnosti civilného sporového konania, výrazom ktorej je tiež právnou praxou aprobovaná prípustnosť korekcie nesprávností, ktorých sa dopustil súd prvej inštancie v odvolacom konaní (por. napr. rozhodnutie ESLP vo veci Adolf proti Rakúsku), na doplnenie dôvodov rozhodnutia z pohľadu žalovanou namietanej skutočnosti nezohľadnenia vo výpočte RPMN tiež poplatku za poskytnutie úveru, z ktorého súd prvej inštancie svoje rozhodnutie opomenul vysvetliť, odvolací súd dodáva, že vychádzajúc z rozhodujúcich či už nesporných alebo súdom prvej inštancie zistených parametroch úveru v RPMN vo výške 15,81 % možno matematickou operáciou vyvodiť, že bol zohľadnený aj poplatok za poskytnutie úveru tak, ako to žalobca v konaní s odkazom na písomnosť „Kalkulačka pre výpočet RPMN“ (čl. 124), tvrdil.

14. Odvolací súd nezistil tiež ani skutkovú vadu napadnutého rozsudku. Pokiaľ žalovaná v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p v odvolaní namietala neúplnosť vykonaného dokazovania, podľa zistenia odvolacieho súdu z obsahu spisu nevyplýva, aby žalovaná navrhla k niektorej z rozhodujúcich skutkových okolností vykonať konkrétny dôkaz, pričom ako už bolo zmienené na inom mieste odôvodnenia, žalovaná svoje výhrady v tomto smere v odvolaní nijak nekonkretizovala. S obranou žalovanej, založenej na popretí skutkového tvrdenia žalobcu o výške poskytnutého úveru sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku náležite vysporiadal a jeho záver, dôkazne sa opierajúci o obsah úverovej zmluvy, že žalovanej bol poskytnutý úver formou vyrovnania jej záväzkov z iných úverov (konsolidácie iných úverov), ktorú skutočnosť nakoniec nerozporovala ani samotná odvolateľka, možno považovať za správny, a preto podľa posúdenia odvolacieho súdu nedošlo v danom prípade k naplneniu ani odvolacieho dôvodu § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p

15. Ďalšími odvolacími námietkami v rámci uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. žalovaná nastolila predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť spôsobu právneho posúdenia súdom prvej inštancie kľúčových otázok platnosti úverovej zmluvy, obsahu úverového vzťahu z hľadiska rovnováhy v právnom postavení jej účastníkov a tiež jej úplnosti z hľadiska osobitnej obsahovej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy. Vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnú normu vôbec alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnou normu nesprávne na zistený skutkový stav aplikoval, teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a jeho závery o platnosti úverovej zmluvy a o jej úplnosti z hľadiska už zmieneného zákonného ustanovenia považuje za správne. V podrobnostiach odvolací súd v oboch týchto otázkach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a len na zvýraznenie ich správnosti v nadväznosti na odvolacie námietky žalovanej dodáva: Pokiaľ ide o spôsob posúdenia platnosti úverovej zmluvy súdom prvej inštancie, odvolací súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť na požiadavky formulované vo vzťahu k tejto otázke právnou praxou. Do pozornosti v tejto súvislosti dáva najmä na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 5/2014, v ktorom tento konštatoval, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana, vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 ústavy. Ústavný súd SR v tomto rozhodnutí zároveň zdôraznil, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý vedie k platnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy. Obsahovo výstižnými

a inšpiratívnymi k prejednávanej veci sú tiež závery Ústavného súdu ČR v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 340/2012, podľa ktorých preferencia výkladu uchovávaťúceho právny úkon v platnosti kladie vysoké nároky na odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým sa právny úkon vyhlasuje za neplatný. Z takého rozhodnutia musí byť najmä dostatočne zrejmé, z akého právneho dôvodu má neplatnosť právneho úkonu vyplývať, či porušenie danej právnej normy vedie k neplatnosti právneho úkonu alebo k inému právnemu následku (náhrada škody, povinnosť vyzvať na odstránenie procesných nedostatkov) a aké skutkové zistenia preukazujú naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej vyplýva neplatnosť právneho úkonu. Z ústavného hľadiska požiadavky právnej istoty a preferencie platnosti právnych úkonov je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti. Zároveň majú sudy pri posudzovaní neplatnosti právnych úkonov zohľadniť aj zmysel a účel právnej úpravy, ktorá s určitým nedostatkom právneho úkonu spája právny následok v podobe jeho neplatnosti. Z uvedeného podľa úvahy odvolacieho súdu jasne vyplýva, že predstava žalovanej, že akékoľvek formálne či obsahové vady, prípadne prítomnosť akejkoľvek neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré nemajú dosah na určitosť a zrozumiteľnosť obsahu právneho úkonu a realizáciu rozhodujúcich práv a povinností jeho účastníkov, spôsobujú neplatnosť právneho úkonu v ňom zachyteného, je nielen právne neopodstatnená, keďže pre takéto úvahy niet zákonného podkladu, ako správne konštatoval súd prvej inštancie, ale i ústavne neudržateľná. Súd prvej inštancie celkom správne vo svojich úvahách vyšiel z potreby pri právnom posudzovaní úplnosti obsahových náležitostí úverovej zmluvy podľa zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase jej uzavretia, mať na zreteli tiež závery formulované Súdnym dvorom EU v rozhodnutí C 42/15 zo dňa 9.11.2016 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej. Opačný názor žalovanej nereflektuje, že pri aplikácii sporného ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, je potrebné vyjsť z eurokonformného výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky (por. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018). Napokon nesprávnou je tiež predstava žalovanej o samotnej podstate ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami. Žalovaná totiž vo svojej argumentácii opomína, že záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, musí byť vždy preskúmateľným výsledkom vyhodnotenia rozhodujúceho spotrebiteľského kritéria, ktorým je primeraná rovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (§ 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je vždy výsledkom dôsledného a v záujme spravodlivosti i citlivého posúdenia rovnováhy konkrétnych práv a povinností dodávateľa a spotrebiteľa v okolnostiach daného prípadu a záver o spotrebiteľskej neprijateľnosti preto nemôže spočívať len na paušálnom (abstraktnom) poukaze na nevýhodnejšie postavenie spotrebiteľa, ani na subjektívnom konštatovaní, že zmluvná podmienka zakladá hrubú nadvládu, alebo len v odkaze na formulárovú podobu zmluvných dojednaní, ktorá je predpokladom vôbec pre úvahu neprijateľnosti zmluvnej podmienky a predstavuje tak podmienku a nie dôvod zakladajúci neprijateľnosť. Žalovaná takúto nerovnováhu v konkrétnom práve alebo povinnosti oproti žalobcovi netvrdila, súd prvej inštancie ju nezistil a nestala sa zrejmou ani v odvolacom konaní. Z pohľadu týchto právnych otázok, majúcich vo vzťahu k jeho rozhodnutiu kľúčový význam, preto napadnuté rozhodnutie možno považovať za správne.

17. Pri právnom posúdení veci sa súd prvej inštancie dopustil pochybenia len pokiaľ ide o otázku úročenia úveru v čase po zosplatnení úveru. V protiklade s jeho názorom podľa úvahy odvolacieho súdu úverového dlžníka zaťažuje povinnosť platiť úroky len za obdobie do splatnosti úveru, či už riadnej alebo mimoriadnej v dôsledku uplatnenia práva zosplatniť úver veriteľom. Možno súhlasiť s prvoinštančným súdom v tom, že právna úprava odplaty za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov úverovou zmluvou, z ktorej je potrebné vzhľadom na absenciu inej občianskoprávnej úpravy (§ 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka) vyjsť i pri posudzovaní spôsobu úročenia spotrebiteľských úverov, je obsiahnutá v ust. §§ 502 a 503 Obchodného zákonníka. Podľa ust. § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Podľa ust. § 503 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. (2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. (3) Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za

dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Z citovaných ustanovení je zjavné, že zákon naproti času, od kedy je úverový dlžník povinný platiť úroky (od poskytnutia) výslovne neupravuje, až na prípad, keď dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, tiež do kedy úroky veriteľovi patria. To v praxi vyvolalo interpretačný spor, či sa poskytnuté peniaze úročia až do skutočného vrátenia poskytnutých peňazí alebo či povinnosť platiť úroky zaniká so splatnosťou úveru alebo jeho časti. Túto názorovú nezhodu, a to je potrebné zdôrazniť, i keď v jeho riešení možno zaznamenať istý trend, v smere nedávajúcom za pravdu právnomu názoru, z ktorého v konečnom dôsledku vyšiel i prvoinštančný súd, jednoznačne a definitívne doposiaľ ukončený nebol. Pre objektivnosť je potrebné konštatovať, že predovšetkým v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu ČR (napr. rozsudok sp. zn. 32 Cdo 3830/2014) možno zaznamenať názor, že veriteľovi patria úroky aj po zosplatnení úveru. V každom z odvolaciu súdu známych prípadov však riešenie tejto otázky nadväzovalo na záver o platnosti dohody veriteľa a dlžníka o úrokoch po zosplatnení úveru, pričom otázka výlučne zákonného rámca úročenia (teda o situáciu keď sa veriteľ s dlžníkom na úročení úveru po zosplatnení nedohodli), sa v týchto, len na prvý pohľad obdobných prípadoch, neriešila. V podmienkach Slovenskej republiky síce uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98 zo dňa 1.7.2000, na ktoré sa v rozhodovacej praxi na podporu názoru o úročení úveru len do jeho splatnosti frekventovane odkazuje, nerieši túto otázku ťažiskovo a vyslovený právny názor k ďalšiemu postupu súdu prvej inštancie po zrušení jeho rozhodnutia „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ)\", v ňom nie je nijak bližšie zdôvodnený. Na strane druhej však nemožno prehliadať, že zdôvodnenie založené i na tomto názore prešlo testom ústavnosti, pričom Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, jednak zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považoval za súčasť štandardnej judikatúry všeobecných súdov a jednak výklad vo výsledku zodpovedajúci tejto alternatíve právneho posúdenia veci považoval za ústavne akceptovateľný. Na podklade uvedených judikatórnych výstupov sa k tomuto názoru prikláňa tiež odvolací súd, pričom k formovaniu tejto jeho argumentačnej pozície došlo v podstatnom tiež na podklade týchto úvah: Interpretácia trvania úročenia úveru musí podľa úvahy odvolacieho súdu odzrkadľovať tiež samotnú podstatu úroku a špecifickosť právnej situácie, ktorá po zosplatnení úveru nastáva. Právna teória i rozhodovacia prax sú v tomto zmysle zajedno v tom, že úrok je cenou peňazí - odplátou veriteľa za to, že peňažné prostriedky dočasne prenechá dlžníkovi a ten ich v dohodou stanovenej alebo na základe zákona veriteľom určenej dobe môže využívať. Rovnako nakoniec vníma podstatu úroku vo svojej právnej argumentácii, ktorou sa výdatne inšpiroval prvoinštančný súd, i žalobca. Práve možnosť disponovať s peňažnou sumou na dosiahnutie vlastného hospodárskeho prospechu na strane dlžníka a získanie úroku za poskytnutie tejto možnosti na strane veriteľa, predstavujú bezprostredný ekonomický dôvod (kauzu) vzniku právneho vzťahu z úverovej zmluvy. Účinným uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom dochádza celkom nepochybne k narušeniu tejto kauzy úverovej zmluvy; v ďalšom čase už totiž dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, keďže veriteľ mu túto možnosť už viac nedáva (odňal). Nevrátením prenechaných peňazí po zosplatnení úveru, bez ohľadu na to aké účinky z hľadiska trvania úverového vzťahu právnomu úkonu zosplatnenia pripíšeme, nepochybne vzniká protiprávny stav, s ktorým sú ako následok prípadne spojené sankčné (úroky z omeškania), zodpovednostné (náhrada škody) a zabezpečovacie plnenia (zmluvná pokuta), na ktorých sa účastníci pre tento prípad dohodli, alebo ktoré sú dané zákonom a nie záväzky majúce povahu odplaty, medzi ktoré úrok, ako už bolo vyjadrené skôr rozhodne patrí. Nemožno v tejto súvislosti prehliadnúť ani, že otázka „odplaty“ za nesplnenie povinnosti dlžníkom vyvstala výlučne v súvislosti s úverovými vzťahmi, pričom mimo nich odvolaciu súdu nie sú zjavné prípady, kedy by sa veriteľ po zročení plnenia domáhal mimo sankčných, zabezpečovacích alebo zodpovednostných záväzkov tiež iných vedľajších plnení, majúcich povahu akejkoľvek zmluvnej odplaty. Takto napríklad po skončení nájmu prenajímateľa nežiadajú nájomné až do vydania predmetu nájmu i napriek tomu, že zákon platenie nájomného len za obdobie trvania nájmu nelimituje (rovnako ako úrok pri úveroch). Možno síce namietat, že náhradu za užívanie veci bez právneho dôvodu vlastníci bežne žiadajú, treba mať ale na zreteli, že svojím charakterom sa nad akúkoľvek pochybnosť nejedná o odplatu, ale o náhradu zo zodpovednostného vzťahu z bezdôvodného obohatenia, ktorú, ako už bolo skôr zmienené, odvolací súd pripúšťa i v prípade úverových vzťahov. Odvolací súd teda nevzhladol právny, ekonomický a v svojej podstate ani žiaden iný racionálny dôvod, pre ktorý by výklad právnej úpravy mal smerovať k úročeniu poskytnutých peňazí aj po zosplatnení úveru, teda v čase, kedy veriteľ dlžníkovi neposkytuje možnosť užívať jeho peniaze, ale dlžník veriteľove peniaze protiprávne zadržáva. Celkom nepatričnou je argumentácia zástancov opačného názoru, založená na interpretácii znenia poslednej vety ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého úroky je povinný (dlžník) zaplatiť

len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Použitá formulácia na prvý pohľad evokuje u zástancov úročenia úveru aj po splatnosti, že tým je otázka zodpovedaná „do vrátenia“, a teda nie do splatnosti; tento argument však vo svojej podstate abstrahuje od toho, že jeho znenie, zvlášť však použité slovo „len“ v tomto ustanovení jasne naznačuje, že tým bolo sledované obmedzenie dohodnutého úroku v prípade skrátenia doby vrátenia peňazí a nie rozšírenie úročenia nad túto dobu. Zástancovia názoru o úročení úveru po splatnosti sa doposiaľ uspokojivo nevysporiadali ani s jeho zrejmu kolíziou s úpravou, priznávajúcou veriteľovi za omeškanie dlžníka s peňažným plnením iba úroky z omeškania (poplatok z omeškania), za situácie, keď možnosť kvantitatívneho rozšírenia tejto sankcie za oneskorené plnenie v občianskoprávných vzťahoch je v právnej praxi jednotne odmietané. Úročenie zosplatneného úveru zároveň nereflektuje ani skutočnosť, že právny poriadok úhrn sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov (podľa ust. § 3a ods. 2 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. sa nimi rozumejú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov) limituje. Pokiaľ bol právny názor súdu prvej inštancie v otázke úročenia úveru v čase po jeho zosplatnení veriteľom interpretačne ovplyvnený ust. § 13 ods. 3 veta prvá zák. č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov, v zmysle ktorého ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1 (právo odstúpiť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia úverovej zmluvy), je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, možno síce prisvedčiť jeho úvahe, že toto ustanovenie skutočne počíta s úročením aj po splatnosti úveru, vzhľadom však na jeho osobitosť, podľa názoru odvolacieho súdu z neho nemožno vyvodzovať všeobecné interpretačné závery. Je potrebné mať totiž na zreteli, že toto zákonné ustanovenie rieši veľmi špecifickú situáciu, ktorá nastáva len v prípade, ak spotrebiteľ využije svoje právo v lehote 14 dní od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere odstúpiť. Odstúpenie od zmluvy spotrebiteľom podľa tohto ustanovenia je vo svojej podstate celkom svojrázne oprávnenie, ktoré v záujme ochrany spotrebiteľa narúša fundamentálny atribút záväzkov - záväznosť povinnosti plniť, vyjadrením ktorej je tiež právna možnosť neplniť (odstúpiť) od zmluvy len v zákonom určených prípadoch, ktoré sú naviazané len na nejakú vadu či porušenie právnej povinnosti. Tu zákon umožnil spotrebiteľovi odstúpiť od zmluvy aj bez existencie dôvodu, s čím je prirodzene spojená potreba vyváženia tohto inak celkom zrejme jednostranného a nesystémového oprávnenia. Nesystémové právo tu zákonodarca vyvážil nesystémovou povinnosťou, potreba ktorej tu logicky vyplynula z povahy veci, keďže pokiaľ by tu nedošlo k formulovaniu takto široko koncipovanej povinnosti platiť úroky až do splatenia istiny, bola by to celkom nepochybne istá právom aprobovaná cesta, ako si peniaze požičať bezúročne. Z toho vyplýva, že možnosť a následky realizácie práva spotrebiteľa odstúpiť od úverovej zmluvy v čase do 14 dní od jej uzavretia predstavujú veľmi špecifickú, navyiac v záväzkových vzťahoch rozhodne nie celkom typickú situáciu, úpravu ktorej preto podľa názoru odvolacieho súdu nemožno prevziať ako pravidlo úročenia splatného úveru v prípadoch, keď sa úver stane splatným uplynutím dohodnutej doby alebo uplatnením práva veriteľa zosplatniť celý úver.

18. Na podklade toho odvolací súd v intenciách rozsahu a obsahu odvolacieho prieskumu uzatvára, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne až na časť, v ktorej súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z úveru aj za čas po jeho zosplatnení. Preto odvolací súd s použitím ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil napadnutý rozsudok v časti vyhovujúceho výroku, priznávajúceho žalobcovi mimo úverovej istiny a úrokov z omeškania tiež úroky do zosplatnenia úveru (1.459,76 Eur) a vo zvyšku vyhovujúceho výroku, a teda čo do úrokov z úveru po jeho zosplatnení, odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa ust. § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

19. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku v časti žaloby smerujúcej k zaplateniu úrokov po zosplatnení úveru, z ktorých časť bola kapitalizovaná a samostatne uplatnená, v súlade s ust. § 396 ods. 2 C.s.p. rozhodol odvolací súd tiež o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

20. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa ust. § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

22. V konaní sa žalobca domáhal zaplatenia spolu sumy 16.579,03 Eur, z ktorej mu v konečnom dôsledku bola priznaná suma 12.466,87. Bol teda v konaní procesne úspešný v percentuálnom rozsahu

75,20 % a vo zvyšku, v percentuálnom vyjadrení 24,80 % bola sčasti procesne úspešnou žalovaná a sčasti za trovy zastavenej časti konania zodpovedá žalobca. Po zohľadnení procesného výsledku konania odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania procesne úspešnejšiemu žalobcovi v percentuálnom rozsahu 50,40 %, v ktorom jeho procesný úspech presiahol procesný úspech protistrany.

23. Vzhľadom na výsledok odvolacieho konania (neberúc do úvahy nekapitalizované príslušenstvo) bola žalovaná úspešná len čo do úrokov v sume 2.264,50 Eur a vo zvyšku bol úspešný žalobca a rozsah, v akom odvolateľka napadla rozsudok súdu prvej inštancie (14.731,33 Eur) možno konštatovať, že žalobca bol v odvolacom konaní procesne úspešný v percentuálnom rozsahu 84,63 % a vo zvyšku (15,37 %) bola procesne úspešná žalovaná. Po zohľadnení procesného výsledku odvolacieho konania odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania procesne úspešnejšiemu žalobcovi v percentuálnom rozsahu 69,26 %, v ktorom jeho procesný úspech presiahol procesný úspech žalovanej.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).